

ДІ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ У ЧОРНОМОРСЬКІЙ ОПЕРАЦІЙНІЙ ЗОНІ У СЕРПНІ 2022 РОКУ

1.08.2022 о 09.35 перше судно з українським зерном покинуло порт Одеса, скориставшись «зерновим коридором» [1].

Рис.1 В одеському МТП під завантаженням.

Рис.2 Перше судно з зерном покидає Одеський МТП.

Внаслідок систематичних підривів українських плавзасобів у гирлі Бистре р. Дунай судовий шлях цим маршрутом тимчасово призупинено [2].

05.08.2022 р. з портів Одеси та Чорноморська зранку вирушив перший караван з трьох суден з українським збіжжям [3]. Цього ж дня у Севастополі в

б.Курінна ошвартовано за допомогою буксирів патрульний корабель типу «Василь Биков» з ознаками пошкодження кормової частини з правого борту [4].

09.08.2022 у робочий час вперше нанесено потужні ракетні удари по аеродромам Саки та Кача і військовим складам на теренах Криму. 43-й окремий морський штурмовий авіаційний полк ворога втратив боєздатність [5]. Таким чином Чорноморський флот РФ станом на цей час отримав суттєві враження усіх трьох компонентів: берегового (810 обрмп), морського (РКР «Москва», ВДК «Саратов» й низка інших бойових надводних кораблів, катерів і допоміжних суден) та повітряного (43 оамшп).

11.08.2022, за ініціативою РФ, у Радбезі ООН розглядалася ситуація на Запорізькій АЕС. Рекомендовано демілітаризувати станцію по периметру з половою безпеки завширшки у 10 км.

14.08.2022 відновлено навігацію у гирлі Бистре р. Дунай.

15.08.2022 з'явилося повідомлення про розробку українськими інженерами електричного підводного апарату, здатного десантувати 10 бойових плавців, мати на озброєнні 6 торпед з опцією безпілотного та пілотованого використання [6].

16.08.2022 атаковано аеродром Гвардійське (37 змішаний авіаційний полк) та с. Майське Джанкойського р-ну (майданчик з боєприпасами і, можливо, 39-й вертолітний авіапункт) [7].

18.08.2022 Указом Президента України № 586/2022 першому корвету типу «Ада», що будується на турецьких верфях, присвоєно назву «Гетьман Іван Мазепа» [8].

Рис. Корвет класу «Ада» для ВМС України

18.08.2022 Генеральний секретар ООН та Президент Туреччини зустрілися з Президентом України у Львові.

З 15 по 21 серпня 2022 р. У рф проходив Міжнародний технічний форум «Армія – 2022», де російський міністр оборони заявив про промислове виробництво гіперзвукових протикорабельних ракет «Циркон», якими можуть бути переозброєні бойові кораблі та підводні човни з системою запуску КРВД «Калібр».

23.08.2022 відбувся Другий (розширений) саміт Міжнародного форуму «Кримська платформа» в форматі он-лайн.

Британія надасть Україні шість підводних безпілотників для розмінування берегової лінії (рис.4) [9].

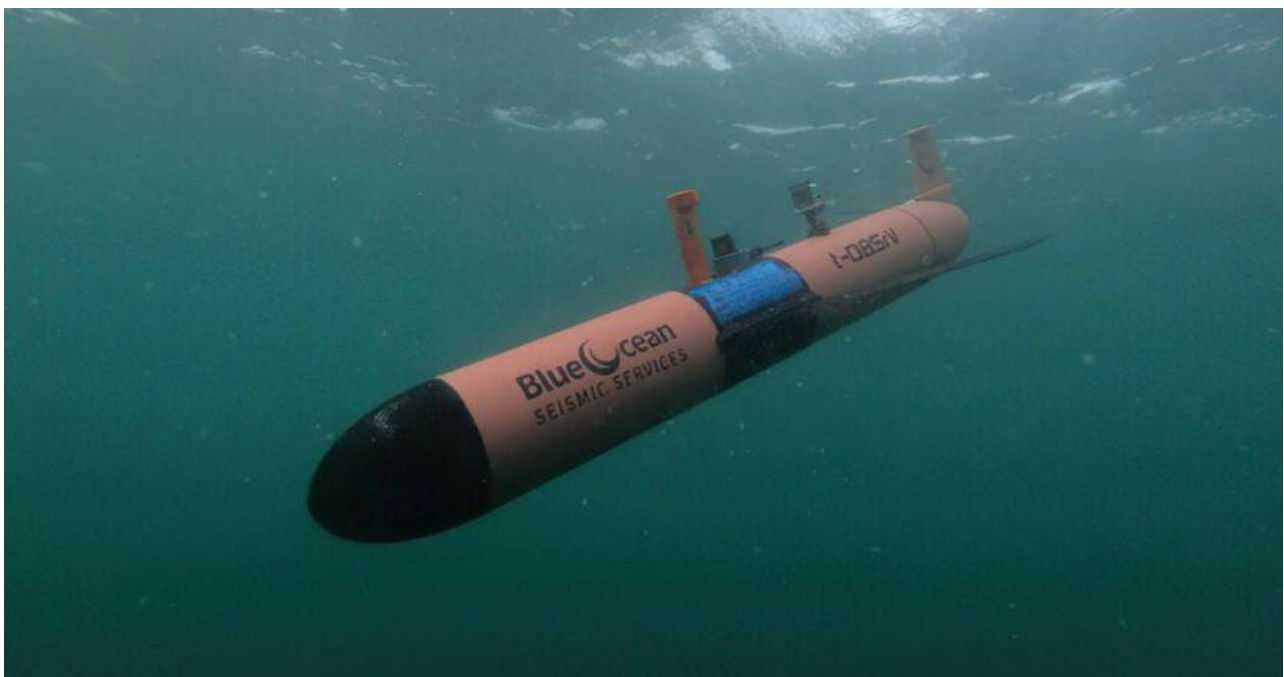

Рис.4 Британський UUV (підводний безпілотний глайдер – АНПА)

У серпні значно збільшився об'єм морських перевезень зброї та набоїв з США до України [10].

Для моніторингу радіаційної безпеки на Запорізькій АЕС, яка захоплена військами агресора та перетворена у військовий об'єкт, наприкінці серпня туди вирушила комісія МАГАТЕ на чолі з чільником цієї організації.

Ідеологічні наративи загарбницьких дій агресора розглянуті Джеймсом Шерром [11], [12].

Нова фаза російсько-української війни позначилася серією ударів по військовим об'єктам Криму (рис.5) [13].

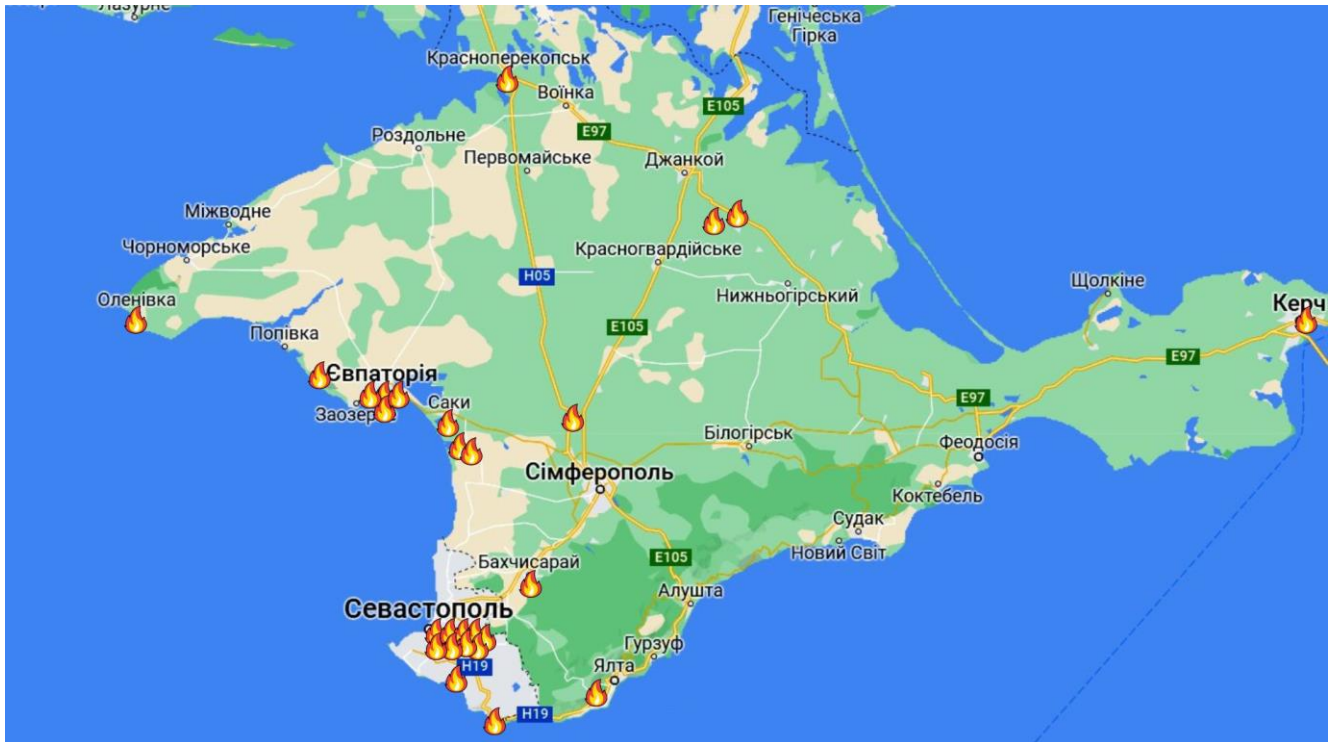

Рис.5 Українські удари по військовим об'єктам у Криму на протязі серпня 2022 р.

Таблиця 1

За півроку інтенсивних бойових дій по Україні випущено близько 3,5 тисяч крилатих ракет та загинуло біля 9000 українських військовослужбовців. ВТРАТИ ВОРОГА СКЛАДАЮТЬ:											
24.08	Літа	Вертольот	БП	196	Танк	ББ	РСЗ	Арт.	ПП	3160 АТТ і	Кора
45700	ки	ти	ЛА	КРВД	и	М	О	1036	О	паливо-	блі,
ванта	234	199	819		1924	4243	266		147	заправники	и та
ж	433		1015		6167		1447			в	допоміжні
200	ЛА пілотовані		безпілотні : ЛА та КР		бронетехніка		РВіА, ППО			99 – спец.	судна
ворога										техніки	15

Характеристика морської обстановки

Внаслідок систематичних підривів на два тижні було призупинено судноплавство у гирлі Бистре р. Дунай у першій половині серпня.

У зв'язку з Державними святами День Прапора та День Незалежності України різко збільшилася загроза масованого ракетного удару з морського напрямку (6 носіїв КРВД «Калібр»).

Завдання сторін

Росіяни на приморському напрямку мають наступні завдання:

1. Продовжувати морську блокаду України з метою недопущення поставок союзниками озброєння та необхідного оснащення для Збройних Сил України морським шляхом.

2. Наносити ракетні удари з морського напрямку, у т.ч. по приморським індустріальним хабам, з метою знищення індустріальної інфраструктури, логістичних транспортних коридорів та тероризування мешканців.

3. Утримувати захоплені приморські терени у Приазов'ї та Причорномор'ї (49-та, 58-ма загальновійськові армії з логістичним базуванням на Крим та 8-та загальновійськова армія Південного ВО з логістичним забезпеченням через Ростов-на-Дону, Новочеркаськ, Волгоград).

4. Забезпечити всебічний захист ЗРБД (захищених районів бойових дій) надводних і підводних носіїв КРВД (крилатих ракет великої досяжності).

5. Здійснювати морські диверсійні дії на річках Дунай, Південний Буг, Дніпро та їх притоках, а також для забезпечення наведення понтонних та паромних переправ, там де це потрібно.

Українські ВМС, при підтримці інших видів та родів сил мають забезпечити:

1. Здійснення вогневого впливу на важливі приморські об'єкти ворога, у т.ч. у Криму.

2. Протиракетну оборону України з морського напрямку.

3. Протимінну оборону визначених фарватерів задля охорони «чорноморського зернового коридору» для експорту українського збіжжя.

4. Підтримку Сухопутних Сил на р. Дніпро та її притоках і у Дніпро-Бугському лимані.

5. Контроль надводної Чорноморської акваторії за допомогою ПКР «Нептун» та «Гарпун».

6. Усі види морської оборони чорноморських портів та протидесантну оборону українського узбережжя.

Склад угруповань ВМС

Основні ударні угруповання Чорноморського флоту представлені 30-ю дивізією надводних кораблів, 4-ю бригадою підводних човнів, 41-ю бригадою ракетних катерів, морською ракетноносною авіацією, БРАВ та МП.

43-й окремий авіаційний штурмовий полк суттєво вражено. 810 окрема бригада морської піхоти двічі втрачала свій особовий склад за час т.зв. СВО.

Частина бойових надводних кораблів та підводних човнів Чорноморського флоту, у т.ч. 5 носіїв КРВД «Калібр», залишається у Середземному морі з базуванням на ВМБ Тартус (Сирія) внаслідок закриття чорноморських проток Туреччиною згідно конвенції Монтре.

Особливості виконання завдань ВМС у Чорноморській оперативній зоні

Вороже корабельне угруповання виконує поставлені завдання поза межами їх надійного враження потикорабельними ракетами берегового базування. Для забезпечення бойової стійкості носіїв КРВД, у склад

угруповання виділяються ВДК пр.775 з додатково встановленими на палубах ЗРК ТОР і, можливо, Панцир-1С, які здійснюють зональну ППО та ПРО корабельного з'єднання ворога.

Результати.

«Демілітаризація» 43-го окремого авіаційного морського штурмового полку на аеродромі Саки та 37-го змішаного авіаційного полку на аеродромі Гвардійське різко зменшила авіаційну загрозу ворога з морського напрямку. Ворог передислокував авіаційну компоненту з Кримського півострова на аеродроми Кубані та Краснодару.

Таким чином підготовлено безпечний морський шлях для різкого нарощування поставок по ленд-лізу.

Висновки

1. Бойові дії на Азово-Чорноморському ТВД наочно підтвердили хибність ставки виключно на «москитний флот» та БРАВ.

2. Без підводної складової ВМС України не спроможні захистити Україну з морського напрямку [14, с.284].

3. Дотепер не реалізовані потенційні можливості арсеналу протичовнової (СЕТ-65III) та універсальної малогабаритної (СЕТ-72) торпедної зброї з-за відсутності (втрати) морських носіїв та АТ-1М і АПР-2 з-за переваги ворога у повітряному просторі над морями та повного ігнорування пропозицій по переобладнанню торпед як барражуючих в морській глибині боєприпасів морської підводної зброї [15, с.44].

4. Перспективи відновлення Української школи підводного мореплавання викладено в [16]. Інституціалізація вищеназваної школи оприлюднена у монографії [17].

Джерела:

1. Александра Дедюлина. 10:10 01.08.2022. Как выходило первое судно с зерном из Одесского порта (фото, видео). *VGORODE*. URL: https://od.vgorode.ua/news/sobytyia/a1214793-kak-vykhodilo-pervoe-sudno-s-zernom-iz-odesskoho-porta-foto-video?fbclid=IwAR3XSW6v9ADuOGnRrFgm06X_qYC0CkrYGNAINuglFNTsXWZeTRvPaDWL168

2. На Дунаї на морській міні підірвався плавучий кран. *TCH*. 03.08.2022. 17:22. URL: https://tsn.ua/exclusive/na-dunayi-na-morskiy-mini-pidirvavsya-plavuchiy-kran-2126080.html?fbclid=IwAR3hJXgvgq62Xddi7DhnoiOrQIY0tBaZ5_nul6EJq6Do3j7clQcU7kHJny6A.

3. З портів Одеси та Чорноморська зранку вирушив перший караван суден з українським збіжжям. 5.08.2022 08:37. <https://www.5.ua/ekonomika/z-portiv-odesy-ta-chornomorska-zranku-vyrushyv-pershyi-karavan-suden-z-ukrainskym-zbizhzhiam-284198.html>

4. Тетяна Кушнерик. 19:59 5.08.2022. У Севастополь прибув підбитий корабель РФ (фото). *ГлавкомUA*. URL: https://glavcom.ua/news/u-sevastopol-pribuv-pidbitij-korabel-rf-foto-865811.html?fbclid=IwAR2_mIWecRuAt07CW6Sa6eWkcAx5FWlc-g0gtA8rT18T75dI4xZJowmg0jA.

5. Віта Молодан. 12.08.2022. Скільки коштують знищені російські літаки в Криму: підрахунки Forbes. *ДелоUA*. URL: <https://delo.ua/politics/skilki-kostuyut-znishheni-rosiiski-litaki-v-krimu-pidraxunki-forbes-402656/>.
6. Украинские инженеры создали уникальный электрический подводный беспилотник, вооруженный торпедами. 15.08.2022. Building ТЕКН. URL: https://building-tech.org/%D0%A1%D0%BE%D0%BE%D0%B1%D1%89%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE/ukraynskye-ynzheneri-sozdaly-ynykalniy-elektrycheskyy-podvodniy-bespylotnyk-vooruzhenni-torpedamy-?fbclid=IwAR1F2TKuPBjtB1UvzVl0DY9_bHnxPUDcLdt5ajlq72W-47ph_rWkEbpjuQUnb
7. Роман Петренко. 16.08.2022 13:37. В Крыму новые взрывы: на военной авиабазе под Симферополем – росСМИ. *Украинская правда*. URL: <http://pravda.com.ua/rus/news/2022/08/16/7363483/>.
8. Указ Президента України № 586/2022 від 18.08.2022. «Про присвоєння імені гетьмана Івана Мазепи корвету класу «Ада» Військово-Моських Сил Збройних Сил України. URL: www.president.gov.ua/5862022-43657.
9. Британія надасть Україні шість підводних безпілотників для розмінування берегової лінії. *Рубрика 13:38 27 серпня 2022 року*. URL: <https://rubryka.com/2022/08/27/brytaniya-nadast-ukrayini-shist-pidvodnyh-bezpylotnykiv-dlya-rozminuvannya-beregovoyi-liniyi/>
10. Оля Гуйван. США почали більше використовувати морські перевезення для доставки зброї Україні – The Washington Post. *Суспільне Новини 10:45 28.08.2022*. URL: <https://susplne.media/275715-ssa-pocali-bilse-vikoristovuvati-morski-perevezenna-dla-dostavki-zbroi-ukraini-the-washington-post/>
11. Джеймс Шерр. The Dangers of an Undefeated Russia. *National Institute for Strategic Studies (niss.gov.ua) 17 серпня 2022 року*.
12. Джеймс Шерр. Росія має програти. Інакше... (переклад Миколи Сірука статті Джеймса Шерра) *Главком 07:30 24 сепня 2022 року*. URL: <https://glavcom.ua/publications/strakh-peremohi-neperemozhena-rosija-doroho-obijdetsja-ukrajini-ta-zakhodu-869740.html?fbclid=IwAR3HGyOT4iwH62DS7ILHzRJMzj3Shk0pZoNkR58Svtc9VRegMjrYPvPYA4o>
13. Надія Клочко. «Бавовна» у Криму: оприлюднено карту місць вибухів. *Главком. 24.08.2022 14:01*. URL: <https://glavcom.ua/country/society/bavovna-u-krimu-opriljudneno-kartu-mists-vibukhiv-870341.html>
14. Володимир Безкоровайний. Військово-морські сили України: минуле та майбутнє. Роздуми командувача флоту. Севастополь: «Флот України», 2013. 384 с.
15. Олександр Калініченко. Морська підводна зброя (тести з індивідуальної фахової підготовки). Одеса: КП ОМД, 2020. 48 с.
16. Олександр Калініченко. Перспективи відновлення школи Українського підводного мореплавства: історичний та концептуальний аспекти. Одеса: КП ОМД, 2022. 64 с.
17. Олександр Калініченко. Інституціоналізація підводної складової Української школи мореплавства (1794-2014). Монографія. Одеса: КП ОМД, 2022. 396 с.